

JÁRAI ZSIGMOND: A GAZDASÁG LEGNAGYOBB PROBLÉMÁJA AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS

Mire költik a pénzt?

A magyar gazdaság legsúlyosabb problémájának az államháztartást és annak rossz rendszerét nevezte Járai Zsigmond, a Magyar Nemzeti Bank elnöke a szegedi Európa Tanulmányok Központ által szervezett előadáson.

– Leépítésekről döntenek az önkormányzatok, az ország egyetemei az idén is több százmilliós hiánnyal gazdálkodnak. A szegedi klinikákat ismerve, ott sincs pénz, a gazdatüntetések láttán pedig úgy tűnik, a mezőgazdaság szintén nehézségekkel küzd – szólalt fel elsőként a jegybankelnök szegedi előadása után *Farkas Beáta*, az SZTE Gazdaságtudományi Karának dékánja. – Az uniós pályázatok elbírálásánál hasonlóan akadozik a kifizetés. Felmerül a kérdés: mire költik a pénzt?

– A gazdaság legnagyobb problémája az államháztartás. Rossz rendszere rátelepszik a gazdaságra a magas adókkal és a túlzott elvonásokkal – összegezte a gondok lényegét *Járai Zsigmond* jegybankelnök az Európa Tanulmányok Központ rendezvényén. – Ennek következtében gyengül a versenyképességünk. Túl keveset szán ugyanis az állam gazdaságélénkítésre, infrastrukturális fejlesztésekre, valamint kutatásra és oktatásra. Ugyanakkor túl sokat költ olyan szociális célokra, mint például a nyugdíjak, pótlékok és különféle támogatások. Jóléti állam próbál lenni, miközben jólétet nem tud teremteni. A dolgozók árnya tudniillik nálunk a legalacsonyabb az unióban: 39 százalék, azaz 3 millió 900 ezer embernek kell eltartania 10 milliót. Túl nagy létszámú az állami adminisztráció is: közel 810 ezer alkalmazottat foglalkoztat. Emiatt ennyire magasak az adók. Ahhoz ugyanis, hogy idehaza 1000 euró bért adhasson kézbe a munkaadó, 2100 eurót fizet járulékokkal és adóval együtt. Ugyanez Lengyelországban 1900, Csehországban 1800 és Szlovákiában 1700 eurót

Járai Zsigmond szerint mire hazánk csatlakozik az euróövezet, a többi új uniós tagország már rég megelőzött bennünket

FOTÓ: GYENES KÁLMÁN

tesz ki. A munkaerő tehát nálunk 400 euróval drágább, mint északi szomszédunknál. A kormány az adókat próbálja csökkenteni anélkül, hogy a kiadásokat csökkentené.

A gazdaság akkor fejlődik ugyanis egészségesen – hangzott el a jegybankelnök előadásán –, ha a költségvetés egyensúlyban van és az infláció alacsony. Akadnak szakértői vélemények, melyek kimondják: a gazdaság rendbetétele oly mértékű áldozatokkal jár, hogy ezért későbbre kellene halasztani. Járai Zsigmond szerint azonban minél hamarabb be kellene vezetni az eurót. A magyar gazdaság azonban az elmúlt három évben éppen ellenkező irányba haladt: gyors ütemben távolodott az euróövezet alapfeltételeinek teljesítésétől. Az unión belül egyedülként a magyar gazdaság nem felel meg egyetlen belépési

kritériumnak sem. A hátrány 2010-ig behozható, de a dátummódosítás súlyos károkat okoz a piacnak: először 2006-ra ígérték, hogy csatlakozunk az eurózónához, azután 2007-re, majd 2008-ra, végül 2010-re módosították a határidőt. Politikailag nehéz lesz elfogadtatni – fogalmazott –, hogy mire hazánk csatlakozik az euróövezet, már mindenki rég megelőzött bennünket. 2007-től ugyanis Szlovénia, Észtország és Litvánia már bevezeti az eurót. 2008-ban további tagállamok, és 2009-re feltehetőleg Lengyelország és Szlovákia is készen áll. Csehország valóban 2010-ben tervezi átvenni a közös európai pénzt, azzal a különbséggel hozzánk képest, hogy ők következetesen maradtak, hiszen ezt vállalták.

DOMBAI TÜNDE

SZEGEDEN NINCS KOMMUNÁLIS ADÓ, A LEGTÖBB VÁROS VISZONT A LAKOSSÁGGAL IS FIZETET

Építményadó: minden emelés fáj

A szegedi közgyűlés 1999-ben, az előző önkormányzat idején vezette be az építményadót: a vállalkozói rétegnek négyzetméterenként 400 forintot kellett fizetnie egészen az idei esztendőig. A képviselő-testület 2004 végén megszavazta az építményadó felemelését 630 forintra. Ezzel a díjjal a magyarországi városok között az utolsó harmadban foglal helyet.

Szeged a többi magyarországi városhoz képest nem adóztatja túl a vállalkozói réteget, sőt több adónemben a sor végén kullog – derül ki a számokból. A helyi iparüzési adó mértékét ma már mindenütt a plafonig, az árbevétel 2 százalékáig emelték fel a képviselő-testületek – ebben nincs különbség régiók, valamint keleti vagy nyugati határszél között. Mindenütt van építményadó is, amelyet általában a vállalkozók fizetnek a nem lakás célú helyiségekre.

Ugyanakkor több városban a lakosság is bekerült a körbe, a családoktól kommunális adót szed be az önkormányzat lakás, garázs, üdülő és beépítetlen építési telek után. Az építményadó mellett kommunális adót vetettek ki többek között Hódmezővásárhelyen, Sopronban, Veszprémben és Szekszárdon, de Szegeden nem. A szomszédos Vásárhelyen az építményadónál és a lakosság kommunális adójánál körzetekbe sorolták a várost. A vállalkozói réteg így építmény-

adóként 200-900, a lakosság 1500-12 ezer forintot fizet.

Sopronban a képviselő-testület differenciált az építményjellege alapján: az üzlet négyzetmétere 940, az üdülő 500, a vállalkozás céljára szolgáló építmény 800 forintjával adózik. Még a lakott lakásnégyzetméterek is kiveszik a részüket a közteherviselésből a kommunális adón keresztül, 300 forintjával, igaz, 100 négy-

zetméterig adómentességet élveznek az otthonok. Veszprémben az építményadó 800 forint négyzetméterenként, leszámítva a garázst, amely 150 forint. A városban a lakosság kommunális adót fizet, a lakás alapterületétől függően 5-8-12 ezer forintot évente. Szekszárdon 3-6-12 ezer forint az éves kommunális adó, igaz, létezik egy csomó kedvezmény is.

A hazai városokkal való összevetésben a szegedi 630 forintos négyzetméterenkénti építményadó magasabb a debreceninek, de alacsonyabb például a soproninak, a veszpréminél és a szolnokinak (ott 900 forint, ez mellesleg a törvény szerint kiróható maximum). Debrecenben az építményadó ugyan csak 400 fo-

rint négyzetméterenként, de a lakosság is fizeti nem lakás célú építményeire.

– A város finanszírozása kapcsán azon kellett elgondolkodni – mondta *Szentgyörgyi Pál* gazdasági alpolgármester –, hogy a növekvő városi működtetési költségeket hogyan osszuk meg a különböző rétegek között. Vagy azokra hárulnak a terhek, akik a szolgáltatást igénybe veszik, vagy hitelt vesz fel a város és közpénzből finanszírozza a növekvő közüzemi költségeket, vagy a terheket adó formájában a vállalkozókkal fizettetjük meg. Azt a megoldást választottuk, hogy a közüzemi díjak egy részénél – köztük a jelentős veszteséget termelő tömegközlekedésben – nagyobb mértékű, de más nagyvárosokhoz képest még így is kisebb emelésre került sor. Emelkedett a vállalkozók által fizetett építményadó mértéke is, de ez csak öt százaléki adóteher-növelést jelentett. A lakosságot ennél keményebben érintették a közüzemi díjak megemelkedése.

Szentgyörgyi hozzátette: nem helyes, ha a vállalkozók úgy látják, ők azért adóznak, hogy másoknak jobb legyen. Hiszen a közüzemi feladatok közül például a tömegközlekedés javítása, járatok sűrítése nemcsak a lakások, hanem a munkahelyek jobb megközelítését is jelenti.

FEKETE KLÁRA

VIRTUÁLIS KALAPÁCS

Kutyára és gitárra is licitálhatunk az interneten

Szobainast fából 30 forintért, könyveket akár 10 forintért, fővárosi lakást 11 millió forintért kínálnak a magyar internetes licitoldalakon. Bár hazánkban még gyerekcipőben jár a virtuális árverés, hétről hétre egyre többen adnak-vesznek az interneten. A használt vagy új termékekre bárki tehet ajánlatot, s az autót, az albérlet, vagy a bélyeggyűjteményt az viszi, aki a legtöbbet kínálja.

Feleslegessé vált, megunt tárgyakat, új és újszerű ruhákat, ingatlanokat, háztartási és elektronikai cikkeket egyaránt kínálnak a magyar internetes licitportálok. A működési elv mindegyik esetében hasonló: regisztrálni kell ahhoz, hogy részt vehessünk a licitben, s ha árajánlatunk révén elnyertük a kívánt tárgyat, ingatlant, megkötjük az üzletet. A honlapok egy részén fotót is mellékelnek a kínált áruhoz.

Az internetes bolhapiac bármilyen adható és vehető, gyűjtők és egyszerű vásárlók egyaránt találhatnak számukra kedves dolgokat jó áron. Az egyik honlapon már 30 forint-tól licitálhatunk fa szobainasra és öthúros nagybőgőre, a tömör beltéri ajtó tokkal együtt 41 forintért került fel a honlapra. A százforintos kategóriában listavezető a kerek százasért kínált páróka, ugyan ennyit kóstál Honthy Hanna nagylemeze,

nem sokkal drágábban ajánlják a papír 5 rubelest, a vietnami 200 dongos bankót. Napjaink népszerű lemezlovasa, DJ Kühl Liquid Trance kazettája 300 forintot áron került aukcióra, ezzel megegyező az induló ára a Legemlékezetesebb szerelmi kalandom című, VHS-kazettán kínált „műremeknek” romantikakedvelők részére.

Még senki nem ígért rá, így jelenleg 500 forintért szerezhető meg egy tölgyfa kerítés, a miénk lehet egy használt miniruha 600-ért. Aki pedig vado-nattú Szaddám Huszein-kártyapaklira vágyik, szintén licitálhat, ennek a kikiáltási ár 1300 forint. Háromdarabos névjegykártyatartót vehetünk 1500-ért, a verandaablakokat egyelőre 3000-ért lehet elvinni, s 500 forinttal kerül csupán többbe az egyenesen Indiából hozott gyönyörű golyóstoll. 8000 forint a kikiáltási ára a barátságos képű fajtatizta pincsi kutyusnak.

A gyűjtőknek egy kicsit mélyebben kell a zsebükbe nyúlniuk: egy másik portálon egy szép állapotú, II. világháborús hadifogoly által írt képeslapot kínáltak fel 10 ezer forintért. Az antik, faragott nyelű fókusz ugyanennyiért licit nélkül azonnal elvihető. Többféle Tiffany-lámpára licitálhatunk 19 ezer 2 forinttól, s a több tízezres kategóriában találjuk meg a hangszerke java részét is: egy elektroakusztikus western gitárért 22 ezer forintot kérnek, míg a tangóharmonikától 30 ezerért szabadulna meg tulajdonosa. Az egyedi, selyem alapanyagú, kézi csomózású perzsaszőnyeget 37 ezer forintért kínálják licitre. Jól járhatnak a szemfüles lakás-keresők is, hiszen albérletként Szentendrén kínálnak egy társasházi lakást, a jelenlegi tarifa 55 ezer forint. Egy újabb honlapon pedig fővárosi lakást árvereznek 11 millió forintért, de egyelőre erre még senki nem tett ajánlatot.

NYEMCSOK ÉVA

SZABÁLYOK

A honlapon a regisztráció után a felhasználók licitre kínálhatják áruikat, vagy licitálhatnak rájuk. Az eladónak meg kell adnia a termék, ingatlan leírását, csatolnia kell egy fotót, és meg kell határozni a kikiáltási árat. Fizetni többféle módon lehet.

Hódítanak az olcsó cipők

DÜSSELDORF (MTI)

A Kínából érkező olcsó cipők meghódítják az európai lábakat: tavaly 30 százalékkal 710 millió párra nőtt az EU-ba érkező, Kínában gyártott cipők száma. A német cipőipari főszövetség ügyvezetője szerint tavaly mintegy 7,5 milliárd pár cipőt gyártottak Kínában, ez a világ teljes cipőgyártásának 57,8 százaléka. A kínai cipők sikerének titka az olcsóság: míg például a német cipőiparban átlag 12,82 dolláros órabért fizetnek, Kínában csupán 0,39 dollárt.

FELHÍVÁS

A Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Oktatási Igazgatósága

pályázat útján

lehetőséget biztosít nagy gyakorlattal és szakmai tapasztalattal rendelkező szakemberek számára

kamarai szakképzési szakértői névjegyzékbe, illetve

Országos Gyakorlati Szintvizsga Bizottság elnöki névjegyzékbe

történeti felvételre.

Részletes tájékoztatást és pályázati adatlapot a CSMKIK Oktatási Igazgatóságán lehet beszerezni. Felvilágosítást ad Haraszi Gábor szakképzési tanácsadó személyesen Szeged, Szilágyi u. 5. sz. alatt, vagy a 62/486-987/173-as telefonszámon

AZ ÉPÍTMÉNYADÓ MÉRTÉKE 2005-BEN

Városok	Ft/m ² /év
Debrecen	400
Hódmezővásárhely	200–900
Sopron	300–940
Szeged	630
Veszprém	800
Szolnok	900

Forrás: DM-gyűjtés

DM-grafika